

full dominical

Església de Menorca

Número 2181 - Any XLIII - 19 maig 2024

“Paso a paso, peldaño a peldaño, Jesús nos muestra el camino: dar la vida, llevar esperanza, mantenerse alejado del mal y la mezquindad, responder al mal con el bien, estar cerca de quien sufre”.

(Papa Francisco)

MENORCA MISSIONERA: “Quan la missió esdevé sorpresa”

Deia l'altre dia el bisbe Gerard que l'Església és missió. No és que tengui un encàrrec missioner sinó que el que té és una essència missionera. A la jornada del passat divendres, dia 10 de maig, amb Manolo Bonet, vam poder desgranar com, al llarg de l'Esclat, Déu proposa a qui l'escolta elements que resulten sorprenents.

Des d'Abraham fins a l'Anunciació, passant per Noè, Rut, Samuel, i tants altres, la vocació que Déu ens proposa és sorprenent i, per tant, implica un canvi en el propi projecte de vida, plantejat inicialment d'una manera distinta.

També els cristians rebem aquesta crida, aquesta proposta que en moltes ocasions ens desbarata la nostra idea inicial... La nostra entrada pel baptisme a l'Església ens ha de fer respondre amb alegria a allò que Déu ens proposa, malgrat no sigui el que havíem pensat. Mirant les respostes que al llarg dels segles els sants, els patriarques, els profetes han donat a Déu, podem entreveure com ha de ser la nostra disponibilitat, actitud de servei, capacitat de comunicació.

Conferència Episcopal Espanyola

La nostra missió avui, possiblement hagi de ser molt diferent de la d'altres moments de la història. Segurament avui, al món, molts han sentit parlar de Jesucrist, i per això, no és necessari un “primer anunci” però la nostra transmissió de la fe ha de tenir les mateixes arrels que la missió del temps passat: no es tracta tant de parlar de Jesús sinó de parlar i viure com Jesús.

La proximitat, la capacitat d'escolta, l'obertura de cor ha de ser la nostra resposta en un món que no té consciència que necessita Crist, que necessita ser salvat. Hem d'aprendre noves maneres d'apro-

par-nos a tota la gent que té una certa inquietud, algunes preguntes que no sap a qui plantejar, que ha deixat de sentir-se part de l'Església, aprofitant les ocasions, com feia Jesús.

Fer pastoral missionera vol dir convidar-nos a les cases dels coneguts, o de convidar coneguts a casa, i “posar-nos a l'abast” per facilitar la conversa franca, la resposta sincera, la relació d'amistat que ens permet ser testimonis.

Ser capaços de fer present Jesucrist en la nostra vida, en la nostra relació amb els altres, és la manera, possiblement l'única, amb què podem ser testimonis del Ressuscitat. Contagiar la nostra alegria de ser cristians, compartir la confiança en el Senyor en moments complicats, ha d'ajudar els altres a fer el procés d'adhesió al Crist, donant així també sentit a la seva vida.

Que la sorpresa de la crida de Déu, trobi en nosaltres la resposta que Ell espera i el món necessita.

Joan Manuel Mercadal Victory, diaca.
Director del Secretariat Diocesà de Missions.

la notícia

50 anys del col·legi de Sant Francesc d'Assís de Ferreries

Aquest any el col·legi concertat Sant Francesc d'Assís de Ferreries celebra 50 anys d'existència. El 25 de maig es durà a terme l'acte central de la celebració d'aquest aniversari, amb una pregària d'acció de gràcies a Déu i un dinar de germanor amb les persones que formen i han format part d'aquesta comunitat educativa. A la trobada s'exposarà una mostra de fotografies i records d'aquests 50 anys i, també, es presentarà la revista de l'escola.

Aquest projecte de nova escola, iniciat en els anys 70 a Ferreries, va ser una proposta que van fer les Germanes Franciscanes a la parròquia perquè elles soles no podien fer front a les noves

exigències que l'escola demanava. Llavors la parròquia, que tenia a Mn. Cristòfol Vidal de rector, va cercar suports. Van ser les Germanes Dominiques de l'Anunciata qui es

van comprometre a aportar tot l'estaló necessari per engegar aquesta nova etapa, tot encarregant-se de la direcció del centre que passarà a anomenar-se Sant Francesc d'Assís.

També va ser fonamental la tasca realitzada per Mª Dolors Amat i el seu equip, que durant molts anys van aportar hores gratuïtes de treball i noves idees per a la renovació pedagògica de l'escola.

El col·legi, l'únic centre diocesà de Menorca, es caracteritza per l'impuls de les noves metodologies didàctiques, una identitat cultural pròpia que mostra l'estima per la pròpia llengua i cultura, i els valors evangèlics, amb una atenció per les famílies amb menys recursos. Una escola oberta a tothom i participada.

ArxIU Col·legi Sant Francesc de Ferreries

Diumenge de Pentecosta

Lectura dels Fets dels Apòstols 2, 1-11

Durant la celebració de la diada de Pentecostés es trobaven tots junts a un mateix lloc, quan, de cop, se sentí venir del cel un so com si es giràs una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren damunt cada un d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia parlar. Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha davall el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «¿No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs ¿com és que cadascú de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les granses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial 103

R: **Quan enviau el vostre alè, Senyor, renovau la vida damunt la terra.**

Lectura de la 1ª carta de sant Pau als cristians de Corint 12, 3b-7.12-13

Germans, ningú pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un. Són diversos els serveis, però és un, el Senyor que servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu, que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Perquè Crist és com el cos humà: és un, encara que tengui molts de membres, encara que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batiats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan 20, 19-23

El vespre d'aquell mateix diumenge els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «La pau sigui amb vosaltres.» Després els mostrà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «La pau sigui amb vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envii a vosaltres.» Llavors alenà damunt ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó».

Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles 2, 1-11

Al cumplirse el día de Pentecostés, estaban todos juntos en el mismo lugar. De repente, se produjo desde el cielo un estruendo, como de viento que soplabá fuertemente, y llenó toda la casa donde se encontraban sentados. Vieron aparecer unas lenguas, como llamaradas, que se dividían, posándose encima de cada uno de ellos. Se llenaron todos de Espíritu Santo y empezaron a hablar en otras lenguas, según el Espíritu les concedía manifestarse. Residían entonces en Jerusalén judíos devotos venidos de todos los pueblos que hay bajo el cielo. Al oírse este ruido, acudió la multitud y quedaron desconcertados, porque cada uno los oía hablar en su propio idioma. Estaban todos estupefactos y admirados, diciendo: «¿No son galileos todos esos que están hablando? Entonces, ¿cómo es que cada uno de nosotros los oímos hablar en nuestra lengua nativa? Entre nosotros hay partos, medos y elamitas y habitantes de Mesopotamia, Judea, Capadocia, del Ponto y Asia, de Frigia y Panfília, de Egipto y de la zona de Libia que limita con Cirene; hay ciudadanos romanos forasteros, tantos judíos como prosélitos; también hay cretenses y árabes; y cada uno los oímos hablar de las grandezas de Dios en nuestra propia lengua.»

Salmo responsorial 103

R: **Envía tu Espíritu, Señor, y repuebla la faz de la tierra.**

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios 12, 3b-7. 12-13

Hermanos: Nadie puede decir: «Jesús es Señor», sino por el Espíritu Santo. Y hay diversidad de dones, pero un mismo Espíritu; hay diversidad de ministerios, pero un mismo Señor; y hay diversidad de funciones, pero un mismo Dios que obra todo en todos. Pero a cada cual se le otorga la manifestación del Espíritu para el bien común. Pues, lo mismo que el cuerpo es uno y tiene muchos miembros, y todos los miembros del cuerpo, a pesar de ser muchos, son un solo cuerpo, así es también Cristo. Pues todos nosotros, judíos y griegos, esclavos y libres, hemos sido bautizados en un mismo Espíritu, para formar un solo cuerpo. Y todos hemos bebido de un solo Espíritu.

Lectura del santo Evangelio según san Juan 20, 19-23

Al anochecer de aquel día, el primero de la semana, estaban los discípulos en una casa, con las puertas cerradas por miedo a los judíos. Y en esto entró Jesús, se puso en medio y les dijo: «Paz a vosotros». Y, diciendo esto, les enseñó las manos y el costado. Y los discípulos se llenaron de alegría al ver al Señor. Jesús repitió: «Paz a vosotros. Como el Padre me ha enviado, así también os envío yo». Y, dicho esto, exhaló su aliento sobre ellos y les dijo: «Recibid el Espíritu Santo; a quienes les perdonéis los pecados, les quedan perdonados; a quienes se los retengáis, les quedan retenidos».

El Defensor

Jesús anomena l'Esperit Sant el "Defensor" (Paràclit). La paraula grega significa "advocat". El seu paper és fer surar la veritat i defensar l'acusat, donar testimoni a favor seu. Ens trobam, idò, en l'ambient d'un procés davant d'un tribunal.

L'acusat és Jesús i, a través d'ell, tota la humanitat: Ecce homo! diu Pilat. L'acusador és aquell que sant Pere en diu "el vostre adversari, el Diable", el Maligne. Aquest no té altra dèria que empènyer els homes enfora de la llum. Ell ha volgut fer caure Jesús des del començament.

El jutge, és Déu. Què té a dir? "El pare de la mentida" ha triomfat en enterbolir el rostre de Déu en l'esperit dels homes. Nosaltres el creim un jutge que no en deixa passar ni una, que "castiga les faltes fins a la tercera i quarta generació". I anam oblidant que ell "manté la seva aliança i el seu amor al llarg de mil generacions per aquells que l'estimen". En realitat, el jutge no és neutre, fa banda a favor de l'acusat. Encara més, ens dona dos advocats, el mateix Jesús, segons sant Joan: Si algú peca, tenim prop del Pare com advocat (Paràclit), prop del Pare un defensor, Jesucrist, que és just", i l'Esperit Sant "que procedeix del Pare". Així, Jesús, com a bon advocat, es posa al nostre costat, a favor nostre. Compartint la nostra feblesa, ens compren des de l'interior. El jutge escolta les alegacions del nostre advocat i dicta la sentència: declara innocent l'acusat, l'allibera de tota pena, suprimeix "el rebut del nostre deute clavant-lo a la creu".

Per publicar aquest judici al llarg de les generacions, Jesús envia el seu Esperit, el segon Advocat, l'Esperit de la Veritat, que denuncia davant del món les mentides del Maligne. A Pentecosta, l'Esperit, proclama la victòria del Ressuscitat sobre les forces de divisió i fa dels apòstols testimonis autèntics d'aquesta Bona Nova: "Vosaltres també donareu testimoni, vosaltres que sou amb mi des del principi". L'Esperit que no solament serà al costat dels apòstols, sinó en ells.

Després de més de dos mil anys, de generació en generació, l'Esperit de Pentecosta, continua agafant homes i dones per a confiar-los la mateixa missió: ser testimonis autèntics de la veritat sonada en Jesús, el Ressuscitat.

Josep Sastre

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA
Salm de la 2ª Setmana
Dl. 20, Benaurada Verge Maria, Mare de l'Església (MO): Gn 3, 9-15. o bé: Fets 1, 12-14 / Sal 86 / Jo 19, 25-34.
Dt. 21, Fèria: Jm 4, 1-10 / Sal 54 / Mc 9, 30-37.
Dc. 22, Fèria: Jm 4, 13-17 / Sal 48 / Mc 9, 38-40.

Dj. 23, Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F): Is 52, 11—53, 12 o bé: He, 10, 12-23 / Sal 39 / Lc 22, 14-20.
Dv. 24, Fèria: Jm 5, 9-12 / Sal 102 / Mc 10, 1-12.

A Ciutadella: Maria Auxiliadora (S): Ap 21, 1-5a / Sal Lc 1 / Ga 4, 4-7 / Jo 2, 1-11.
Ds. 25, Fèria: Jm 5, 13-20 / Sal 140 / Mc 10, 13-16.
Dg. 26, Santíssima Trinitat (S): Dt 4, 32-34. 39-40 / Sal 32 / Rm 8, 14-17 / Mt 28, 16-20.

30 anys treballant per les persones i pel medi ambient

El voluntariat i els nostres projectes (XVII)

El voluntariat de Caritas, segons el nostre model d'acció, «acompanya, promou, dona suport, potencia, possibilita, dinamitza, detecta, valora la persona i diu sense paraules que es pot comptar amb ell; però no suplir-la, respectant la seva dignitat i el seu procés». La persona és el centre de la nostra acció. Els serveis i projectes són les eines per tal que el participant pugui sortir de la pobresa que pateix i pugui desenvolupar-se i emancipar, i integrar-se socialment.

Són molts i variats els projectes on participen les persones voluntàries a Caritas Diocesana i a les Parroquials, però la finalitat és la mateixa, tal com ens ho recorda el Papa Francesc a la comunitat de Caritas: l'arrel de la caritat és l'amor.

Tenim diferents projectes on participa el voluntariat fent la tasca, encomanada per a la transformació social, per fer present l'amor de Déu. Els projectes van des de la primera acollida i l'acompanyament dels participants des de les Caritas Parroquials, que són dos projectes centrals de la nos-

Caritas Menorca

tra acció. També els cursos d'integració i formació per donar resposta a la recerca de treball.

Les famílies que tenen fills poden accedir també als projectes de Reforç Escolar o el Centre Obert. Dins d'Economia Solidària el suport dels equips de voluntaris a la tasca de sensibilització i gestió de botigues Moda re-, naus Mestral o tallers de bosses reciclades, o en el projecte d'Arbres d'Algendar i els projectes de Cooperació on el voluntariat jove pot descobrir i després sensibilitzar altres joves de la Diòcesi vivint amb joves i famílies de cristians Palestins a Betlem.

Tots aquests projectes es poden realitzar gràcies al voluntariat que regala el seu temps, la seva dedicació i l'amor als més febles.

Caritas Menorca

plomes del periodisme catòlic 36

Josep Franco Gonyalons

Fou un prevere amb una notable preocupació religiosa i social, la qual cosa es va veure reflectit en la seva producció periodística, altrament prou intensa.

Havia nascut a Ciutadella el 19 d'abril de 1880. S'ordenà per al ministeri sacerdotal el 19 de desembre de 1903. Després de rebre els nomenaments de capellà de Nostra Senyora del Carme (1904) i, més tard, del monestir de Santa Clara (1907), el 8 de març de 1920 va passar de vicari a la parroquial de Sant Francesc. Trobant-se encara en el càrrec, va ser víctima dels assassinats en massa duts a terme davant dels murs del cementiri des Castell la fatídica nit del 19 de novembre de 1936, en la segona "saca" practicada amb els presos del vaixell "Atlante" de Calafiguera

de Maó i que va costar la vida a quinze homes consagrats.

Bona part del seu articulisme va ser publicat en el bisetmanari *El Eco de Ciudadela* (1907-1909) que dirigia el seu germà Pau, el qual, a la vegada, era regent de la Impremta del Sagrat Cor. En ell va ocupar la funció de redactor en cap. Però de seguida, en ser tancat *El Eco...*, va passar al diari catòlic *La Verdad* de José Polo Barbero durant els noranta-nou números que es van editar de la capçalera confessional. A continuació, va freqüentar la seva firma en el diari continuador d'aquest, *El Iris*, a partir de l'any 1913, on va prosseguir la tasca de signar-hi articles de pensament.

Miquel Àngel Limón Pons

l'entrevista a:

MARTA DEL CASTILLO

Marta del Castillo es psicòloga y misionera de OCASHA-laicado misionero en República Dominicana. La entrevistamos con motivo de la Jornada de Menorca Misionera.

Cómo surgió tu vocación misionera?

-Fue un sencillo proceso. En primer lugar, mis padres me transmitieron la fe; sin ese regalo jamás hubiera sido creyente. Y en segundo lugar, yo pertenezco en mi parroquia Cristo Salvador de Madrid, a un grupo de fe. En los años en que estaba terminando la carrera y tocaba discernir cómo ser más fiel al Reino desde mis circunstancias personales, poco a poco fui dándome cuenta que mi vocación era la de ser misionera ad gentes.

En qué proyectos estás colaborando en la actualidad?

-Pertenezco a la asociación OCASHA-laicado misionero, la misma del misionero menorquín Bartomeu Garriga. Colaboro en la Diócesis de San Juan. De lunes a viernes vivo en un internado para niños y adolescentes campesinos, en una zona de montaña y de difícil acceso. El internado se llama Aventura y pertenece a la Diócesis. Atiende a alumnos procedentes de 10 comunidades y en él se imparte el segundo ciclo de la enseñanza primaria y toda la secundaria. Los fines de semana, colaboro en la parroquia Nuestra Señora de Guadalupe, de Sabaneta, ayudando en la coordinación de la catequesis y atendiendo pastoralmente a algunas comunidades lejanas. Por cierto, en el próximo otoño, una joven menorquina vendrá a conocer esta experiencia.

Cuál es el papel de las mujeres, religiosas y seglares, en la misión?

-Considero que nuestro papel es el mismo en todos los sitios: ser testigos del Reino desde nuestra idiosincrasia femenina, aportando los matices propios de nuestra psicología.

Qué podemos aprender en España del estilo sinodal de la Iglesia de los territorios de misión?

-Considero que los territorios de misión de esta parte del mundo, porque todo territorio es de misión, son un lugar idóneo para caminar juntos. Sin una comunidad viva y responsable, es imposible avanzar. Por otro lado, el no tener tantos bienes y recursos materiales ayuda a tener un corazón más abierto, generoso y confiado. La fragilidad y la vulnerabilidad facilitan la hermandad: unos a otros nos necesitamos.

Qué dirías a los jóvenes que se plantean vivir una experiencia misionera?

-Que sean valientes, que se dejen arrastrar por la aventura de Jesús. Que no vivan solo buscando seguridades; que sean personas de esperanza. Solo la confianza en el Señor nos hace más libres y más felices.

Sonia Febrer Romero

Agenda

Jornada de Menorca Missionera

Aquest diumenge 19 de maig es celebra la Jornada de Menorca Missionera. La col·lecta és per ajudar als missioners menorquins.

50 anys del Col·legi de Sant Francesc de Ferreries

Aquest col·legi diocesà celebra el seu 50 aniversari. L'acte central de la celebració es farà el dissabte 25 de maig, amb una pregària, a les 13 h a l'església de Santa Maria i un dinar de germanor.

Mes de Maria Auxiliadora

Celebracions al Santuari de Maria Auxiliadora, a Ciutadella:

-Tridu de Maria Auxiliadora: els dies 21, 22 i 23 de maig a l'Eucaristia de les 19.30 h.

-Divendres 24 de maig festa litúrgica. Eucaristies a les 7 h, 12 h i solemne a les 19.30 h. Al fosquet concert extraordinari al Teatre de Calós.

-Diumenge 26 de maig festa externa. A les 19 h Missa solemne presidida pel bisbe Gerard. A les 20 h Processó de Maria Auxiliadora pels carrers de Ciutadella.

-Tots els dissabtes del mes de maig, a les 20.30 h, actuacions de diferents corals menorquines.

Jornada Pro Orantibus

Diumenge 26 de maig, Solemnitat de la Santíssima Trinitat, l'Església celebra aquesta jornada amb el lema "Contemplant el teu rostre aprenem a dir: es faci la teva voluntat".

Assemblea de Caritas Diocesana de Menorca

Dijous 23 de maig, a les 17 h, a la seu de Caritas Diocesana de Menorca a l'edifici Calabria de Maó, a l'aula de formació.

Notícies nostres

Reconeixement al servei religiós d'acompanyament

El 4 de maig es va celebrar la gala *Sine Dolore* al Teatre Principal de Maó. Les conferències sobre temes mèdics a tots els municipis, l'escola per a pacients i familiars i la fira de salut i benestar al claustre de Sant Diego, van tenir el seu colofó final amb aquesta gala, que va comptar amb diferents actuacions musicals de gran nivell i després amb l'entrega dels premis. El bisbe Gerard, juntament amb el prevere Joan Miquel Sastre i la germana dominica de l'Anunciata Mari Carmen Alberto, van recollir el premi de l'excel·lència pel servei religiós d'acompanyament que es fa als hospitals.

Gemma Andreu-Diari Menorca

Per una comunicació plenament humana

El 7 de maig, va tenir lloc al Toro la trobada dels periodistes de Menorca amb el bisbe Gerard, que es fa cada any amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. El bisbe Gerard va manifestar la importància de preservar un esperit crític i d'impulsar una comunicació inspirada en els valors de l'Evangeli de Jesús, a prop dels més vulnerables.

Després del dinar de germanor, el periodista Josep Pons Fraga, va valorar el document del Papa Francesc, que porta per títol "Intel·ligència artificial i saviesa del cor: per a una comunicació plenament humana". L'editor del Diari Menorca va

subratllar que ha de prevaldre la intel·ligència natural sobre l'artificial. "No ens podem deixar portar per la falsa il·lusió que la IA sap més que nosaltres o, pitjor encara, que decideixi per nosaltres, quan els sentiments han de seguir inspirant les solucions i els raonaments no poden ser substituïts per les bases de dades".

En aquesta línia, ens demana el Papa Francesc que

no caiguem en la temptació de "pretendre arribar a ser com Déu sense Déu". Finalment, es va obrir un espai de reflexió, amb un debat entre els assistents sobre les oportunitats i els perills de la intel·ligència artificial.

Una mirada a la missió des de la Sagrada Escripura

En el context de la Jornada de Menorca Missionera, el 10 de maig, a les dependències del Bisbat, els membres i els voluntaris del Secretariat Diocesà de Missions van participar a una jornada de formació a càrrec del prevere missioner Manolo Bonet. L'objectiu de la formació va ser redescobrir la importància de conèixer la Bíblia i la vida de Jesús per a fer la missió.

A partir de la meditació de diferents textos bíblics, es va manifestar que, des del principi de les Escripures, Déu sorprèn a les persones i que la seva crida sempre és novetat, que ens fa posar la nostra mirada en les necessitats del nostre món. Manolo Bonet va subratllar l'actitud més important dels missioners: educar-se no sols per a parlar de Jesús, sinó ser un reflex d'Ell. Es va obrir un espai de diàleg per a reflexionar què ens diu en aquest moment la Paraula de Déu, com podem sorprendre a l'estil de Jesús i ser els seus testimonis.

També es va fer una dinàmica per a reflexionar sobre el sentit i la importància de la missió per a cadascun dels assistents, els referents que tenen en l'àmbit de la missió, activitats i experiències del Secretariat que els han fet créixer, etc.